პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

წლიწადი პირველი

ს. ქ. პ.
ცენტრ. და თბილისის
კომიტეტის და
საქრევკომის
ორგანო.

27 ოქტომბერი
ხუთშაბათი

1918. დემონსტრაცია ბერლინში რუსეთის საელჩოს წინ, სიტყვებით: „გაუმარჯოს რევოლუციას! ძირს ომი! გაუმარჯოს ლენინს და ტროცკის!"

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, კონსტანტინის ქ. № 4. რედაქცია ღიაა ყოველ დღე გარდა კვირა უქმეებისა დილის 10 ს.—2 ს.

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 1476. მდივნის № 19 საერთო №

[illegible]
[illegible] საქართველოს ცენტრალურ ბეჭდვითი განყოფილებაში, რუსთაველის ქ., № 4.
ტელეფონი №

დ ღ ი უ რ ი

უნგრეთში მონარქიზმის რესტავრაციის ცდა დამარცხებით გათავდა. მეფე კარლის [illegible] რესპუბლიკანურმა ჯარებმა. [illegible]

საქართველოში განხმაურებულ [illegible] ახალი კონტრ-რევოლუციონური დიდი ორგანიზაცია, რომელსაც მიზნად ჰქონდა არსებულ ხელისუფლების დამხობა.

№ 196 ხუთშაბათი, 27 ოქტომბერი, 1921 წ. ყ ო ვ ე ლ დ ღ ი უ რ ი გ ა ზ ე თ ი ხუთშაბათი, 27 ოქტომბერი, 1921 წ. № 196

საქართველოს მუშებო, გლეხებო და ჯარისკაცებო! გაიცანით ქართველ მენშევიკების ვაჭრობა თქვენი ოფლით და სისხლით!
გაიცანით ქართველ მენშევიკების უსაზღვრო გამცემლობა!
გაიცანით მათ შეთქმულება მშრომელთა ძალაუფლების დასამხობად.
თქვენი გამყიდველი მენშევიკები, თქვენი დამონება და იმპერიალიზმის უღელში გადაქცევა სურდათ მათ.

მსოფლიო იმპერიალიზმის ერთგული ნოქრები

ქართველი მენშევიკები მუდამ ფიცულობდნენ: ჩვენ დამოუკიდებელნი ვართ როგორც წითელი რუსეთისაგან ისე ევროპა-ამერიკის კაპიტალისტურ მთავრობებისაგანაც; ჩვენ ვქმნით ხალხურ, დემოკრატიულ რესპუბლიკას და არც ერთ მეორის ბანაკს არ ვემხრობითო. მართალია ამერიკელი დიპლომატი და [illegible] ყოველი მენშევიკების საქმე ცხადად ჰყოფდა მათ მჭიდრო კავშირს საერთაშორისო იმპერიალისტურ რეაქციასთან და რუსეთის კონტრ-რევოლუციასთან, მართალია ნ. ჟორდანიამ საქვეყნოდ განაცხადა ქართველ მენშევიკების სახელით, რომ დასავლეთის იმპერიალიზმი მირჩევნია აღმოსავლეთის ფანატიზმს, ე. ი. საბჭოთა რუსეთსო, მაგრამ ხალხის ფართო მასებში მენშევიკები მუდამ გაიძახოდნენ ფიცით და რწმუნებით—უარყოფა, წმინდა დემოკრატები ვართ და არავითარი კავშირი არ გვაქვს არც იმპერიალიზმთან და არც კომუნიზმთანო.

დღეს საკმაოდ გამჟღავნებულნი და ნიღაბ ახდილნი არიან ქართველი მენშევიკები. დღეს საკმაოთ გამოაშკარავებულია თუ რომელ ბანაკში დგანან ისინი. ჟორდანიას ხშირი მოწოდება და საერთოდ ლტოლვილი მენშევიკების მთელი აგიტაცია კაპიტალისტურ ევროპაში ნათელჰყოფს მათ ზრახვებს, მათ მტკიცე გადაწყვეტილებას იმპერიალიზმის უხეშ ძალებზე დაყრდნობის შესახებ, საბჭოთა საქართველოს საბჭოთა ამიერ კავკასიისა და საბჭოთა რუსეთის დაქცევის მიზნით.

რა დამოკიდებულებაში იყვნენ ქართველი მენშევიკები დასავლეთის იმპერიალიზმთან წინეთ, თავის ბატონობის დროს? სავსებით ამ სურათის გადაშლა შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ რომ მათი არქივები, საიდუმლო მათი საიდუმლო დიპლომატიური ჩურჩულის ჯერ გერმანელ გენერლებთან, შემდეგ ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალისტებთან და დენიკინ-ვრანგელთან, ხელში ჩაგვივარდებოდა ყველა. მენშევიკებმა წაიღეს [illegible] არქივები. მაგრამ მით და საზღვარგარეთ ჩვენ ჩაგვივარდა ხელში საკმაო მასალა, რის გამოკვლევას და შესწავლას აწარმოებს ჩვენი წინადადებით კომინტერნის საგანგებო კომისია.

როცა ჩვენ მენშევიკებს ვუწოდებდით ხოლმე სოციალ გამცემლებს, მშრომელი ხალხის მტრებს და გამყიდველებს, იმპერიალიზმის ლაქიებს და სხ., ბევრს ასეთი ეპიტეტები ან აგიტაციის ან სიტყვის მასალით მიაჩნდა. საკმაოა ზერელეთ მაინც გაეცნობა იმ მასალის, რომელიც დღეს ჩვენ ხელთ არის და რომლის გამოქვეყნება მოკლე ხანში მოხდება, რომ დარწმუნდეთ ასეთი სახელწოდებების სრულ სამართლიანობაში.

ქართველი მენშევიკები საქართველოს მშრომელთა ბედიღბალს ხან გამარჯვებულ გერმანიის იმპერიალისტებზე ჰყიდდენ და ხან გამარჯვებულ ანტანტის კაპიტალისტებზე. პოლიტიკურად და ეკონომიურად საქართველოს მშრომელებს ისინი აბამდნენ მსოფლიო სისხლიან იმპერიალიზმის უღელში, ოღონდ კი შეენარჩუნებინათ თავიანთი ბატონობა, ოღონდ მოეწყობოდნენ მათთვის საძულველ მუშურ გლეხურ რუსეთის დამარცხებას, ბოლშევიკების ჩახოცვას და მათ სისხლში ჩახრჩობას.

დღევანდელ ნომერში გამოქვეყნებული მოლაპარაკება ვ [illegible] მენშევიკურ მთავრობის რწმუნებულს, ცნობილი მენშევიკ დ. თოფურიძისა ამერიკის კაპიტალისტების მისიასთან ერთი მოწმობა ქართველი მენშევიკების, ამ ყოფილი სოციალისტების გახრწნისა და პოლიტიკური როსკიპობისა.

ქართველი მენშევიკები 1918 წ. დამლევს ეუბნებიან ამერიკის კაპიტალისტებს: ჩვენი რევოლუცია უკვე მოთავებულია, ჩვენში [illegible] საკუთრება სავსებით დაცულია, ჩვენ მზათა ვართ ყოველი ძალით და საშუალებით ხელი შევუწყოთ ანტანტის [illegible] ბოლშევიკებთან ბრძოლაში და [illegible] ჩვენ მზათა ვართ მუშის ხელფასი დავწიოთ და მცირე [illegible] კაპიტალს [illegible] პირობები გაუხსნით, [illegible] პირობებისა! საქართველოს მშრომელთა სახელით იმპერიალიზმის ზურგის გამაგრება და მასთან კავშირი როგორც საქართველოს ისე საბჭოთა რუსეთის მუშა-გლეხებთან საბრძოლველად, [illegible] ზრუნვა კაპიტალისტებზე და [illegible] მუშების ინტერესების—აი რა ახასიათებს ქართველ მენშევიკებს იმ მასალის მიხედვით, რაც [illegible] თოფურიძის [illegible] მოლაპარაკებაში დასავლეთის იმპერიალისტებთან.

საქართველოს მუშებმა და გლეხებმა კარგათ უნდა ჩაუკვირდნენ ამას და შეაფასონ [illegible] მშრომელთა გამცემლების და [illegible] შავბნელი საქმიანობა, [illegible] იმპერიალიზმის ერთგული ნოქრების დაღუპვა.

ქართული პრესა

გაზ. „ტრიბუნა" აყენებს საკითხს საბჭოთა არჩევნების შესახებ და მრავალი მოსაზრებით ასაბუთებს ასეთი არჩევნების საჭიროებას და აუცილებლობას. საკითხი ხათელია, რევკომების რეჟიმის შეცვლა მშრომელთა მიერ არჩეულ საბჭოებით—სადაო და საკამათო საკითხი არ არის არც მმართველ პარტიისათვის და არც საქართველოს რევოლუციონური კომიტეტისათვის. რევკომების რეჟიმი—გარდამავალი რეჟიმია. მისი გამართლებულია ის განსაკუთრებული პირობები, რომლებშიაც ხდება საბჭოთა რესპუბლიკის შინაური ცხოვრების ძირითადი გარდაქმნა და მისი საერთაშორისო ხასიათის გამორკვევა. შეიცვლება განსაკუთრებული პირობები, ჩამოდგება ცხოვრება ახალს, მაგრამ მაინც ნორმალურ კალაპოტში და საბჭოებიც დაიკავებენ რევკომების ადგილს, საბჭოები შეიქმნებიან სახელმწიფოებრივ ძალაუფლების ორგანოებათ. შექმნილია თუ არა ჩვენში ასეთი ნორმალური პირობები? დღევანდელი ცხოვრება იმდენათ, რომ გაძლიერებული, რევოლუციური ქარტეხილის შესაფერისი, [illegible] რევკომების ადგილი და [illegible] არჩეულ საბჭოებზე—აი მთავარი საკითხი.

მენშევიკებმა და დანარჩენ ბურჟუაზიულ დემოკრატიულ პარტიებმა საქართველო [illegible] ერთ წლიურად [illegible] ქვეყანა ლუკმა [illegible] „ტრიბუნის" [illegible] 10 თვის შემდეგ [illegible] ცხოვრების [illegible] რომ [illegible] არ [illegible] საარჩევნო მუშაობაც [illegible] იყო, [illegible] და სიების შედგენა შესრულებული იყო ადრე, როცა რუსეთის [illegible] არჩევნები მოხდა.

ახლანდელ საქართველოში ცხოვრების ძირითადი [illegible]

მხოლოდ [illegible] დემოკრატიული წყობილების [illegible] და სხვა დემოკრატიულ [illegible] წერტილი. სახალხო გვარდიის [illegible] ჩვენ [illegible] [illegible]

[illegible]

კაპიტალიზმის სამყაროში

საფრანგეთი.

საპროტესტო დემონსტრაცია.

მოსკოვი. 25 ოქტომბერი (რადიო). [illegible] საფრანგეთში [illegible] საპროტესტო მიტინგები, რომლებსაც აწყობს კომუნისტური პარტია [illegible] საბჭოთა [illegible] და [illegible] სიკვდილით დასჯის [illegible] პოლიციის [illegible] დემონსტრაცია [illegible]

[illegible] ამერიკის [illegible]

პოლონეთი.

კომუნისტურ მოძრაობის ზრდა პოლონეთში.

მოსკოვი. 25 ოქტომბერი (რადიო). პოლონეთის პრესა [illegible] პოლონეთში კომუნისტური მოძრაობის ზრდის შესახებ. [illegible] კომისია [illegible] პროექტი. [illegible]

[illegible] თავისუფალ ... ამერიკის ... სა[illegible] გერმანიის ... მნიშვნელოვანი ... საზოგადოების ...

ამერიკა.

რუსეთის დახმარება.

მოსკოვი. 25 ოქტომბერი (რადიო). [illegible] რუსეთის [illegible] სახლები [illegible] რუსეთში [illegible] 100 დან 600 მუშამდე.

იტალია.

იტალიის მელითონეების ყრილობა.

პეტროგრადი. 20 ოქტომბერი (რადიო). იტალიის მელითონეთა უკანასკნელ ყრილობამ [illegible] რეზოლუცია [illegible] შესახებ. რეზოლუციას ხმა მისცა 45,000 კაცმა.

ნების მოხდენა ნაადრევია. მაგრამ ეს იმას კი არ ნიშნავს, რომ საბჭოთა არჩევნები დღის წესრიგიდან მოხსნილია. საბჭოთა საქართველოს კონსტიტუციის გამომუშავება სწრაფად მიდის უკვე; სწორედ [illegible] სახელმწიფოს [illegible] მშრომელთა [illegible] და სხ.

როცა ეს [illegible] წინასწარი მუშაობა დამთავრდება, რევკომები [illegible] მშრომელთა დიქტატურის ნორმალურ ორგანოებს—მუშების, გლეხების და წითელ არმიელების საბჭოებს.

[illegible] რომ [illegible] კომუნისტური [illegible] პოლიტიკაში.

ქ რ ო ნ ი კ ა

✦ თეთრეულის და მუშურ ტანისამოსის დამზადება. მოსკოვიდან დაბრუნებულმა პროფკავშირთა საბჭოს მიერ იქ მივლინებულმა ამხ. ჯლამაძემ ჩამოიტანა ფართლეულობის დიდი პარტია თეთრეულის და მუშათა ტანისამოსის დასამზადებლად. ს. ს. ს. რ. პროფკავშირთა საბჭომ შეუკვეთა ს. მ. პ. ს. ცენტრალურ სამკერვალოს 10,000 ხალათი, 10,000 შარვალი, 3,000 პერანგი, 3,000 პერანგის საცვალი და 3,000 მუშათა ხალათი. შეკვეთის დამზადებას უკვე შეუდგნენ.

✦ რუსეთის უნივერსიტეტების სტუდენტების საყურადღებოთ. საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისარიატი აცნობებს რუსეთის უნივერსიტეტების უკანასკნელ კურსების სტუდენტებს, რომ ისინი ერთი კვირის განმავლობაში, 28 ოქტომბრიდან 4 ნოემბრამდე, უთუოდ უნდა ჩაეწერონ სახალხო განათლების კომისარიატში სახ. გან. კომისრის მოადგილესთან ამხ. [illegible]. სახ. განათლების კომისარი კანდელაკი.

✦ სახალხო კომისრის დაბრუნება. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარი ამხ. ბესარიონ კვირკველია დაბრუნდა თბილისში მივლინებიდან სამსახურის საქმეების გამო და შეუდგა სამსახურის მოვალეობის შესრულებას.

✦ თბილისის ქალ. რევკომში. თბილისის რევკომის თავმჯდომარე ამხ. [illegible] დაბრუნდა სენაკის მაზრიდან და შეუდგა თავის მოვალეობის ასრულებას.

ა ნ გ ა რ ი შ ი

ქუთაისის ქალაქის და მაზრის რევკომის ჯანმრთელობის განყოფილების მოქმედებისა ა. წ. 1-ლ ენკენისთვემდე

ქუთაისის რევკომის ჯანმრთელობის განყოფილებამ ჩვენში საბჭოთა ძალაუფლების დამყარებისთანავე მიიღო [illegible] ქალაქის და სოფლების მთელი სანიტარული [illegible] და [illegible] ქუთაისში [illegible] 4 [illegible] 6—10 საწოლიანი, სადაც [illegible] იყო, [illegible] და 16 საექიმო პუნქტი, ექიმები [illegible] იყო.

ამიტომ ჯანმრთელობის [illegible] პირველ ყოვლისა [illegible] პუნქტების და [illegible] პატრონობას შეუდგა. [illegible] ხალხის ჯანმრთელობაზე ზრუნვა [illegible] გამოირკვა. [illegible] ყველგან [illegible]

[illegible]

[illegible]

მენშევიკური სამეფოს საიდუმლოებანი

საჭიროთ ვთვლით ვაცნობოთ მკითხველებს, რომ დოკუმენტები, რომლებსაც ჩვენ მოვიყვანთ, ამოღებულია ყოფილ მენშევიკური მთავრობის არქივებიდან. რომ ბევრი ამ დოკუმენტთაგანი ხელმოწერილია იმ პირებისაგან, ან მიმართულია ისეთ პირებისადმი, რომლებიც ამ ჟამადაც საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკის ტერიტორიაზე იმყოფებიან. ამ დოკუმენტებს ჩვენ ახლო მომავალში გამოვცემთ ცალკე წიგნათ.

[illegible] პირებს კი წინადადებას ვაძლევთ, თუ შეუძლიათ, [illegible] და [illegible] თუ არ შეუძლიათ [illegible] ჩვენი მიმოხილვების [illegible] ჩვენ კი, ჩვენის მხრივ, მზათა ვართ დოკუმენტების დედნები გამოვფინოთ მუშების კრებებზე.

ამერიკელებთან ბაასი

1.

ქვემოთმოყვანილი დოკუმენტი ეკუთვნის 1918 წელს, იმ მომენტს, როდესაც ნ. ნ. ჟორდანიამ, წერეთელმა, რამიშვილმა გადაწყვიტეს გერმანია-ავსტრიის იმპერიალიზმის დამარცხების გამო, [illegible] გამარჯვებულ ანტანტის ბანაკს, წინეთ [illegible] ფიცით და ცრუ ფიცებს [illegible] ქართველი სოციალ-დემოკრატებმა.

[illegible] მენშევიკების [illegible] თუ გამარჯვებულება არ მიეცით... შეიძლება, კაიზერთან და სულთანთან ხანმოკლე რომანმა შეგვიშალოს ხელი, შევიდეთ „განათლებულ ხალხების საერთაშორისო ოჯახში", „მაშინ ხომ იძულებული გავხდებით გამოვეთხოვოთ ძალაუფლებას".

გამარჯვებულები კი იმ დროს, როცა ძალი და ღონე ჰქონდათ, მიიწევდნენ რუსეთზე. გამარჯვებულთა ბედზე იყვნენ ინგლისელებთან, ფრანგებთან, ამერიკელებთან, იაპონელებთან, იტალიელებთან, პოლონელებთან, ჩეხო-სლოვაკებთან, რუმინელებთან, სერბებთან, სერბიელებთან ერთად „ჩვენი დემოკრატიული" [illegible] ბანკირები, გენერლები და [illegible] ვაჭრები და მენშევიკები [illegible]

რუსეთის აღმოსავლეთიდან, დასავლეთიდან, ჩრდილოეთით და სამხრეთიდან გვესმოდა ჩვენ მოკავშირეთა ხმები, რომ ბოლო მოეღოთ მუშურ-გლეხურ რევოლუციისთვის, რომ [illegible] მთლიანად დაჰყრდნობოდნენ თავის სისხლიანი გამარჯვებები და [illegible] მოკავშირეების სათვის ჯამის გულეთებით.

ყველა განაპირა სახელმწიფოები, რომლებიც აღმოცენდნენ ყოფილ რუსეთის ტერიტორიაზე, შიში ჰქონდათ თავის მომავლისათვის, რომ მოკავშირეები [illegible] რა ქონება ჩამორთმეულ მოხდენილ მემამულეების მამულებს და ბურჟუაზიას, [illegible]

წამოაყენებდენ „მთლიან, განუყოფელ რუსეთს".

ამიტომ ახლათ აღმოცენებულ სახელმწიფოებს [illegible] მიმართვა ... მოკავშირეებს ... ბოლშევიზმის ... ბოლშევიკებთან ბრძოლა[illegible]

[illegible]

ქართველი მენშევიკები [illegible] ამავე დროს [illegible] ფიქრისაგან, რომ ისინი, [illegible] მათი სოციალისტური ფრაზის გამო, შეიძლება, არ მიიღონ საბჭოთა რუსეთის [illegible]

[illegible] ქართველი მენშევიკები [illegible] ევროპაში—პარიზში და ლონდონში [illegible] II ინტერნაციონალიდან. [illegible] საქართველოს [illegible] ოფიცრებს, კაპიტანს, გაზეთის კორესპონდენტებს, [illegible] ისინი, თავის მხრივ, მზათ არიან ებრძოლონ ბოლშევიზმს, [illegible] ბრიტანეთის მთავარ ძალების წარმომადგენლის, გენერალ მილნის, ყურადღება.

როგორც დაინახავთ ქვევით მენშევიკების [illegible] მათი წინადადება ბოლშევიზმთან ბრძოლაში დახმარების შესახებ მიიღეს და მათ შესძლეს თავის პატივის [illegible] ისინი [illegible] მიიღეს ის, რის მაღლობასაც ფიქრობდნენ. მოკავშირეებმა არ გადაუხადეს მათ [illegible]

ეს წინასწარი შენიშვნები სრულიად საკმარისია ქვევით მოყვანილ დოკუმენტების გასაგებათ, რომელიც გადმოგვცემს მენშევიკურ მთავრობის წარმომადგენლის, თოფურიძის, მოლაპარაკებას ამერიკელებთან და ინგლისელებთან ბათუმში, ეს დოკუმენტი ჩვენ ამოვიღეთ „საგარეო საქმეთა სამინისტროს საერთო განყოფილების, ბათუმის დიპლომატიურ წარმომადგენლის მოხსენებებით 1918 წელს" საქმიდან № 150.

საიდუმლოდ.

დ ე ბ უ შ ი.

ფრიად საჩქაროთ გარეშე საქმეთა სამინისტროს, სამხედრო მინისტრს.

ზუსტი ჩაწერილი [illegible] ჩამოვიდა ამერიკული მისია სამი კაცისაგან შემდგარი. [illegible] სიტყვით, ამ მისიას [illegible] დიდი მნიშვნელობა აქვს. [illegible]

[illegible] წერტილი. [illegible] საერთაშორისო [illegible] ჩვენი შინაური მდგომარეობის შესახებ, ჩვენი პოლიტიკის კურსის [illegible] ჩვენი [illegible] შესახებ. წერტილი. ყველა კითხვები ისე იყო დაწყობილი, რომ ამერიკელები [illegible] რომ [illegible] საქართველოს [illegible] შესახებ. წერტილი. ჩვენი საუბრის [illegible] ამერიკელი ბის კითხვები და ჩემი პასუხები. წერტილი.

კითხვა. ჩვენი თბილისში ყოფნის დროს, იქ დიდი [illegible] იყო, ყველგან წითელი დროშები ფრიალებდნენ, [illegible] ჯარების [illegible] წერტილი. რატომ თქვენ [illegible] ყველგან წითელი დროშები, და არა [illegible]?

პასუხი: ამ დღეს გაიმართა სახალხო გვარდიის დღესასწაული, რომელიც ერთი წლის წინად ერთად, როგორც რეალური ძალა წარმოადგენდა [illegible] ამიერ-კავკასიის [illegible] როდესაც [illegible] ბოლშევიკურად განწყობილი რუსი ჯარის-კაცები. სახალხო გვარდია რევოლუციურ ხანაში იყო შექმნილი კონტრ-რევოლუციონერებისა და ანარქიის წინააღმდეგ საბრძოლველად და დემოკრატიულ წყობილების დასაცავად, [illegible] ამ დღესასწაულს ჰქონდა რევოლუციური ორგანიზაციის დღესასწაულის ხასიათი. ამიტომ იყო ყველგან მარტო წითელი დროშები.

კითხვა: ყოველ სახელმწიფოს აქვს თავისი ეროვნული მაიალი, რომელიც წარმოადგენს ერთა ემბლემას, წითელი დროშა სოციალიზმის და რევოლუციის ემბლემაა; შეიძლება, თქვენში არის მისწრაფება განაგრძოთ რევოლუცია, ესწრაფვით ახლა სოციალურ რევოლუციისაკენ—ეს ხომ იგივე ბოლშევიზმია, მაშ თქვენ მოგვხსენებთ, რომ მოკავშირეებს ეყოს, მშვიდობიანობა და ნორმალური წყობილება დაიცვათ და მიიღოთ?

პასუხი: ჩვენში რევოლუცია უკვე გათავდა, ახლა წარმოებს [illegible] ორგანიზაციის მუშაობა. სოციალური ექსპერიმენტების [illegible] ფიქრადაც არ მოგვდის. რაც შეეხება იმას, რომ თბილისში თქვენ მხოლოდ წითელ დროშებს ხედავდით, ეს იმით აიხსნება, რომ სახალხო გვარდიის დღესასწაული იყო, გვარდიის, რომელიც რევოლუციის დასაწყისში შეიქმნა და წარმოადგენს ორგანიზაციას, რომელიც მიზნად ისახავს ბრძოლას ნიკოლოზის რეჟიმთან, მონარქიზმთან [illegible]

კითხვა: გასცემით თუ არა თქვენს გამკაცებულობაში—შეიძლება ძალებით [illegible] ?

პასუხი: [illegible] წერტილი [illegible]

[illegible] თქვენი მთავრობა სოციალისტურია?

პასუხი: არა—მთავრობაში, როგორც ეს სხვა ქვეყნებშიც ხდება, შედიან მთავარი პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლები. მინისტრთა კაბინეტი, როგორც ასეთი, არ არის სოციალისტური, მაგრამ მთავრობაში სოციალისტები შედიან. წერტილი.

კითხვა: თუ საქართველოს მთავრობა სოციალისტური არ არის და დგას წმინდა სოციალისტურ პლატფორმაზე, მაშინ რით აიხსნება თავის მთავრობის სახელით ინტერნაციონალისადმი წერილის გაგზავნა?

პასუხი: წერილი გაგზავნილია არა მთავრობისაგან, არამედ ქართულ სოციალ-დემოკრატიულ პარტიის ცენტრალური კომიტეტისაგან, მაში ხელი უწერიათ სოციალისტებს, რომლებიც მთავრობაში შედიან, მაგრამ ხელი მოაწერეს ამ პირებმა, როგორც პარტიის წევრებმა და არა როგორც კაბინეტის წევრებმა, რაც ჩვეულებრივ მოვლენაა ევროპაში. პარტიის წევრები, თუმცა მთავრობაში არიან, მაგრამ იმავე დროს რჩებიან თავის პარტიის წევრებად. წერტილი.

კითხვა: რა მდგომარეობაშია თქვენში აგრარული საკითხი, მართალია თუ არა, რომ გადაწყვეტილია ყველას ჩამოართვან საკუთარი მიწები?

პასუხი: არა, მდგომარეობა ამგვარია—გლეხებმა რევოლუციის განმავლობაში ძალით ჩაიგდეს ხელში სხვისი მიწები, რომ შეეჩერებინა ეს თვითნებობით დაუფლება და ძალადობა, სახელმწიფო, როგორც რუსეთშიც, იძულებული იყო თავს იდვა საკითხის გადაჭრა და დეკრეტით რა თვითნებური დაუფლებანი, განაწილდება მიწის [illegible] სრულ დაცვით [illegible] ყველა მიწების რეგისტრაცია. წერტილი. საქართველოს ტერიტორიის მთელ მასშტაბზე ჩამორთმეულ ასეთ მიწებში 220000 დესეტინა მიწა; რომელიც განზრახულია მიეყიდოს საქართველოში მიწის მუშაობელ. წერტილი. კერძო საკუთრების პრინციპი დაცულია ჩვენში. წერტილი.

კითხვა: რამდენი ჯარი გყავთ ახლა?

პასუხი: განზრახულია მშვიდობიან დროში ვიყოლიოთ 40.000-მდე, ჯერ კი გვყავს 20000 მდე. ომის შემთხვევაში შეიძლებულია ორასი ათასამდე კაცის გამოყვანა. წერტილი.

კითხვა: რამდენია სახალხო გვარდია?

პასუხი: სამი—ხუთი ათასი, მაგრამ არა როგორც მუდმივი ორგანიზაცია, არამედ ვიწვევთ მოთხოვნილების მიხედვით.

[illegible] თქვენი მთავრობის [illegible] ბოლშევიზმის [illegible]

პასუხი: თუმცა ამის შესახებ მე არ მაქვს ჩემი მთავრობის პოლიტიკა, მაინც, ჩემი აზრით ვფიქრობ, რომ ჩვენი რესპუბლიკა თავისი საშუალებით და ძალებით დაეხმარება მოკავშირეებს ბოლშევიკებთან ბრძოლაში და წესრიგის დამყარების საქმეში. პოლიტიკურად ჩვენ [illegible] შეგვიძლია და [illegible] საქართველოს [illegible] ჩვენი [illegible] მაგრამ [illegible] თვით საქართველოს მთავრობას შეუძლია ასეთი წინადადებით მიმართოს და ეს იქნება, სოციალისტური, საქართველოსათვის მეტად სასარგებლო, და იქვე დასძინა, რომ ამას ის [illegible] იძლევა, როგორც ამერიკის მოქალაქე. ეს წინადადება მან კერძოდ განმიცხადა, იყო მხოლოდ იმაზე, რომ საქართველო ფაქტიურად უნდა მიეკედლოს შეთანხმების სახელმწიფოებს, როგორც მათი მოკავშირე.

კითხვა: რამდენია თქვენი სამხედრო ძალები და მისწრაფებანი?

პასუხი: ჩვენ გვყავს მშვიდობიანობის [illegible] ჩვენს [illegible] საზღვრებში, ჩვენი მიწის და სუვერენიტეტის დაცვით, [illegible] ნეიტრალიტეტის დაცვა, კულტურული და ეკონომიური კავშირის დამყარება განათლებულ მსოფლიოსთან და ყველა მეზობლებთან.

კითხვა: ინგლისელები იქნებიან [illegible] საინტერესო არიან. [illegible] ძალიან [illegible] რომ ჩვენს მოკავშირეებს [illegible] ევროპაში საქართველოს საჭიროებათა და მისწრაფებათა შესახებ, და ეს [illegible] იქნება [illegible] ისევე როგორც სხვა დიდ და მცირე ხალხების მისწრაფებანი. მე გადავეცი მისიას მემორანდუმის ასლი, რომელშიაც ჯანსაღი დიდი მადლობა [illegible] თავისი ბრიტანეთის პოლიტიკის შესახებ. საგარეო ამერიკელებთან [illegible] ბაასის შემდეგ ლმობიერი მჭიდრო [illegible] რომლებიც ძალიან [illegible] ამერიკელებისაგან მიღებული [illegible] შესახებ და [illegible] რომ [illegible] ინგლისისათვის სასარგებლო [illegible] ჩვენს საქმეებში, [illegible] ჩვენ [illegible] ფარგლებში. [illegible] ბოლშევიზმის და [illegible] ინგლისის კავკასიაში, როგორც ბოლშევიზმის და [illegible] წინააღმდეგ [illegible] ისე ჯერ მისი ძალებს და [illegible] ბოლშევიკების დაცვის საქმეში. წერტილი.

საქართველოს შეუძლია ბათუმის და აჭარისათვის 3 [illegible] შედგენილი ძალები. წერტილი, ვებს

[illegible] ინგლისელების მიერ განზრახულ ნაბიჯების შესახებ ქალაქისა და ოლქის მიმართ, [illegible] მისი [illegible] ინგლისელებს მეშინოდა შეეშინდებოდათ".

[illegible] ამის შესახებ ზედმიწევნითი პასუხი ვერ მომცა, მაგრამ მე ისეთი შთაბეჭდილება მივიღე, რომ ჩემ მიერ საკითხის დაყენებას ის სცნობდა სწორათ.

თუ თქვენგან დადასტურებულ დამოწმებული იქნება ჩემი ნაბიჯები და წინადადებანი, შემდეგში აზრათ მაქვს დავიწყო მოლაპარაკება თანახმად თქვენი დირექტივებისა. წერტილი. შეთანხმების სახელმწიფოებთან ფაქტიურად მოლაპარაკებასთან ერთად, აზრათ მაქვს პირველ საკითხად დავაყენო შეთანხმების სახელმწიფოთა მიერ გარანტიის მოცემის შესახებ ჩვენი საზღვრების დასაცავად, ვინაიდან არ უნდა იყოს. მეორე საკითხი იქნება ფინანსიური დახმარების მიღება კრედიტის გახსნით. გთხოვთ დაუყოვნებლივ შემატყობინოთ თქვენი აზრი და დასკვნანი ამის შესახებ. წერტილი. სხვა და სხვა ბაასის დროს, შეთანხმების სახელმწიფოთა წარმომადგენლებთან, რომლებიც აქ ვნახე, სხვათა შორის სიტყვა ჩამოვარდა ხელფასისა და შრომის პირობების შესახებაც. ამასთანავე აღნიშნული იყო, ჯამაგირების არა ნორმალური სიდიდე და მძიმე პირობები, რომლებშიაც ჩაყენებულია კაპიტალი.

მე ვუპასუხე, რომ მთავრობას და შეგნებულ მუშებს დიდი უმრავლესობას, კარგად ესმით ამ პირობათა არანორმალობა და საქართველოც სთვლიან შექმნან კაპიტალისათვის ხელსაყრელი პირობები. ამ მხრივ [illegible]

ლისაგან შესდგება [illegible] ბრძოლა, [illegible] ზემო ჩამოთვლილ [illegible] საქართველოს [illegible] პერსონალისაგან ... მიმართვით ... წარმომადგენლებს საგანგებოდ წავიდნენ ხოლმე თბილისში. საჭიროა პირობების მიღება, რაც საჭირო იყო ამ რამდენიმე კვირის წინად, უკვე სავსებით განვლო. საჭიროა დაუყოვნებლივ მოიხსნას და გაუქმებულ იქნეს ყოველი შეზღუდვა რესპუბლიკის საზღვარზე გადასვლის საქმეში სადგურ ხატისხევზე, რომელსაც განსაკუთრებული ინტერესი ეძლევა. ეხება გაერთიანება ხელისუფლებისა, რაც შეიძლება მოჰყვეს ჩვენთვის არა სასურველი შედეგები.

მოსაზღვრე დაკონტროლებისა და გენერალ ყაითლები? ხელქვეით რკინისგზის მილიციის მოქმედება არ არის გაერთიანებული—შეთანხმებული [illegible] ტერიტორიაზე მეზობელთა გაშვებისა და მიღების საქმეში. ჩემ მიერ შეკრებილ ცნობებიდან ჩანს, რომ [illegible] პასუხისმგებელი პირი სადგურზე არის ვიღაც [illegible] მილიციონერი. კაცი მეტად მერყევი და თავის მოვალეობათა და უფლებათა მეტად ბუნდოვნად გამგები. საჭიროა ხელისუფლება მიეცეს ერთს გამოცდილს, ტაქტიურს და ინტელიგენტს ოფიცერს, თუ შეიძლება ენების მცოდნეს. დაინიშნოს იგი სადგურის მცოდნეს, დაინიშნოს იგი სადგურის კომენდანტათ საზოგადო მინდობილებებით და მეზობელთა საზღვარზე გადასვლისა და დაცულობის დღეების საქმეში დაემორჩილონ მას როგორც მოსაზღვრე დაკონტროლება ისე რკინის გზის მილიცია, თუ გარემოებამ მოითხოვა, მასვე ექმნება უფლება

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქურნალთა ქვე-განყოფილება იყო, რომელმაც მიზნათ უკვე [illegible] საავადმყოფოების და საქმიო პრაქტიკის [illegible] პატრონობა და საქმიერო ალაგის კიდევ ახლების გახსნა დაისახა. მან ყურადღება ჯერ თვით ქუთაისის მიაქცია, ვინაიდან იქ ხუთ საქმიო [illegible] რომელთაც შემდეგ კიდევ სამი [illegible] და [illegible] ამბულატორიები შექმნა. ამათში ერთი [illegible], ეგრეთ წოდებული ქალაქის [illegible] [illegible] ამბულატორიის [illegible]. ამ ამბულატორიებში ყოველ დღიურ [illegible] 100—150 კაცს უწევს; სხვა ამბულატორიებში ორ ორი ექიმი [illegible], [illegible] ქალი და [illegible] [illegible] ამბულატორიების [illegible] [illegible] თავისუფლად [illegible] თავისი [illegible] და [illegible] [illegible] ყოფილიყვნენ.

დღიდან დაარსებისა პირველ სექტემბრამდე ხსენებულ ამბულატორიებში გაიარა 22,113 ავადმყოფმა; [illegible] საავადმყოფოებში კი დღიდან [illegible] 1 სექტემბრამდე 2,923 ავადმყოფი.

ჩვენი [illegible] პრინციპებმა [illegible] საქმიო დახმარების შესახებ [illegible] თუ რა [illegible] ავადმყოფები [illegible] საქმიო დახმარების გარეშე დარჩენილი და [illegible] დაავადებული და დასუსტებული [illegible], რომ ჩვენი განზრახვები [illegible] თუ ექიმებისათვის [illegible] არ გვექნება და ამის გარდა, თუ მათ ისეთ პირობებში ვერ ჩავაყენებთ, რომ გულდამშვიდებით მუშაობა შესძლონ. განსაკუთრებით ცუდ მდგომარეობაშია ამ მხრით ექიმები საბჭოთა მეორე საავადმყოფოსი, რომელიც ცენტრიდან თითქმის 2 ვერსზეა დაშორებული. წვიმაში და ტალახში ექიმებს აქ ისეთ პირობებში უხდებათ საავადმყოფოში სიარული, რომ პირდაპირ წარმოუდგენელია. ამის გამო ამ საავადმყოფოს ხშირად სჭირდება [illegible] ცხენის ქირაობა, რაც ძალიან ძვირად აწვება მის ბიუჯეტს. [illegible], რომ შეიძლება ყოფილიყო, რომ კარგათ გამოკვებილი ცხენი ჰყოლოდა, ამით დიდ ეკონომიას მივაღწევდით. [illegible] გვყავდეს ერთი კარგი [illegible], რომ ეს საქმე [illegible] სავსებით დავაკმაყოფილოთ...

კიდევ უფრო გაჭირვებაშია მაზრის საქმიო პერსონალი, რომელიც სოფლად რომ იმყოფება, [illegible] არიან მიღწეული და [illegible] ფეხით კარგა დიდ მანძილზე ავადმყოფების [illegible]. [illegible] რომ სოფელი თავის თავს ვალდებულად არ თვლის, თავის [illegible] და [illegible] ცხენები [illegible]...

[illegible] დაწყების დროს განყოფილებას შემდეგი სოფლის საავადმყოფოები დახვდა: [illegible]—ერთი ექიმი, ბაღდადის—ერთით, ვანის—ერთით—და [illegible]—2 ექიმით; ამ გარდა [illegible] ჩამოთვლილი საქმიო პუნქტები: [illegible], [illegible], ქულაშის, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], სადაც ექიმებიც იყვნენ და [illegible] საქმიო [illegible]: [illegible], [illegible], [illegible] და [illegible], [illegible] საქმიო [illegible] დარჩენილი, [illegible] კიდევ [illegible]: [illegible], [illegible], [illegible] და [illegible] [illegible] კიდევ არ [illegible]. [illegible] პუნქტების [illegible] თვით [illegible] და [illegible], რომ საქმიო [illegible] და [illegible] [illegible] საქმიო დახმარების [illegible] და [illegible] [illegible] [illegible]. და მართლაც ახლა ქუთაისის მაზრაში საქმიო უბანი სამუშაოთ 9—8 ვერსის [illegible] და [illegible], რომ მათ [illegible] სანიტარულ-[illegible] [illegible] [illegible] ჩვენი პუნქტები [illegible], [illegible], განსაკუთრებით [illegible], [illegible] განყოფილება ცდილობდა და ცდილობს ახლა ამ ხალხს გაუმართოს. ამ მიზნით მან საავადმყოფოში თავის სოფლის თავის პასუხისმგებლობით სხვა და სხვა ექიმებისაგან საქმიო [illegible] შეიძინა რაც უკვე [illegible] და ახლაც [illegible] ამ პუნქტებს. [illegible] რიცხვი პუნქტებზე შემდეგია: ერთი ექიმი, ერთი [illegible] ქალი, ან ფერშალი და [illegible]. [illegible] უნდა ვთქვათ რომ სამკურნალო პუნქტები ქუთაისში 3 მაზრაში [illegible] 1921 წ. 1 მაისიდან მოისპო და ჯანმრთელობის განყოფილება ახლა კიდევ უფრო ცდილობს „ფურშტიზმთან" ბრძოლას. მან წელს მხოლოთ ერთი გამონაკლისი დაუშვა: ეს ბაღდადის რაიონში, ეგრეთ წოდებულ [illegible] [illegible]. სადაც ბაღდადის [illegible] [illegible] და [illegible].

განყოფილებაში მიღებულ ცნობებით 1 სექტემბრამდე ამ პუნქტებზე 16,217 ავადმყოფი გასინჯულა. ამ პუნქტების გარდა [illegible] სამკურნალო იყო. [illegible] 6 [illegible] საქმიო [illegible] [illegible] სამკურნალოში 1,221 [illegible], რომელთაც [illegible] და [illegible] [illegible].

ყოველივე ზემოთ თქმულის გამო ადგილობრივ და მაზრის საავადმყოფოებს დიდი ძალი ავადმყოფები მიაწყდა, რამაც იქ საწოლების რიცხვის გადიდება მოითხოვა. ახლა უკვე 600 საწოლი გვაქვს. [illegible] კლინიკური მასალა მოიყრება თავი.

უნდა აღვნიშნოთ [illegible], სამწუხაროთ, რომ სულით ავადმყოფთა თავშესაფარი ქუთაისში ვერ არის რიგიან პირობებში ჩაყენებული: შენობა არ არის ამ დაწესებულებისათვის შესაფერი, იგი ძველია დანგრეული და [illegible] სანიტარულ პირობების დაცვა იქ არ შეიძლება. იმის ბრალია ალბათ, რომ წელს იქ ხოლერამ იჩინა თავი. ხოლერა იყო ასევე 1918 და 1905 წლებშიაც. [illegible] იმ შენობის [illegible] შეკეთება, რაც [illegible] უკვე მოხსენდა სახალხო ჯანმრთელობის კომისარიატს. [illegible] სექტემბრამდე თავშესაფარში 58 ავადმყოფი იყო [illegible] რომელთაც აქ 1429 საავადმყოფო დღე გაატარეს.

[illegible] განყოფილებამ [illegible] და [illegible] სანიტარული [illegible] [illegible] და [illegible]. [illegible] ამ მიზნით მას [illegible] [illegible] სანიტარული [illegible]. [illegible] დღეს ამას სამი [illegible] და [illegible].

ჯანმრთელობის განყ. გამგე [illegible].

(გაგრძელება იქნება)

გასცეს ხოლმე განკარგულებანი ადგილობრივ [illegible] მოსულთათვის. მხოლოდ ხელისუფლების [illegible] და [illegible] შესაფერი [illegible] [illegible] მილიციონერი და [illegible] ძალზე გაძნელებულია.

[illegible] მდგომარეობა [illegible] პოლიტიკური მისიის შესრულებაში და [illegible] ქართველების [illegible] შესახებ, რომ [illegible]. ასეთი მდგომარეობა ყოვლად დაუშვებელია. [illegible] და [illegible] განკარგულებებს თბილისიდან. ამ განკარგულებებმა უნდა ბოლო მოუღონ ამ დაუშვებელსა და მავნე პირობებს წურტილი. ქალაქის თავმა შემატყობინა რომ ბათუმში უკვე დაითხოვეს მოსამსახურენი ბევრი [illegible], მაგრამ მათ შორის ქართველები ძალიან ცოტანი არიან. [illegible] დაწესებულებათა და პირთა სახელებით, [illegible] ქართველები დაითხოვნენ ბათუმს და იმ თანამდებობათ, რომლებიც მათ აქ ეჭირათ უწინ.

მიდის დიდძალი სომხობა, ებრაელობა და რუსობა და ადგილებს იჭერენ. ამ ჟამად ბათუმში მცხოვრებთა შორის ქართველობა უმცირესობას წარმოადგენს.

ქართველები რუსებზე ცოტაა. ახლო მომავალში ბათუმში უნდა მოეწყოს ადმინისტრაცია და შეიძლება ქალაქის არჩევნებიც მოხდეს; საადმინისტრაციო სამსახურისათვის საჭიროა ხალხი. საჭიროა, რომ ის ქართველები, რომელთაც საარჩევნო უფლება აქვთ, თავის ადგილებს დარჩნენ, უამისოდ ადმინისტრაცია და ქალაქის მმართველობა [illegible] ხელში ჩაუვარდეთ რუსებს და სომხებს. წურტილი. [illegible] ამ გარემოებას. გამოგზავნეთ ბათუმში, რამდენადაც კი მოსახერხებელია, [illegible]. წურტილი.

ხუთშაბ, 15 ამა რიცხვს, მოვიდა რამდენიმე ინგლისელი გემი, ერთი მათგანი რჩება ბათუმში, ამ გემით მოვიდა ინგლისის მისიის ერთი ნაწილი. ინგლისელები აპირებენ ბათუმის ოსმალებისაგან მიღებას წურტილი, მისიის მეთაური და ჯარი ჯერ არ მოსულან. ამ დღეებში მოელიან წურტილი. ჩვენ უკვე მივიღეთ წერილები, ფულები თქვენ მიერ [illegible] ხელით გამოგზავნილი და აგრეთვე თქვენი უკანასკნელი [illegible] დეპეშა სომხების მოქმედების გამო წურტილი. 16 დეკემბერი № 20 [illegible].

აქ მოყვანილ დოკუმენტებს [illegible] მთავრობის თავმჯდომარის [illegible] ზეპირი [illegible] [illegible], რომელიც ჩამოვიდა თბილისში [illegible] [illegible] წარმომადგენლობის შესახებ.

[illegible] ამ ორი პოლიტიკური [illegible] „[illegible]" (№ 171—273, 1919 წ. 23 იანვრის თარიღით).

[illegible]: „[illegible] და [illegible], რომ რუსეთის დიდი რევოლუციის [illegible] ყველაზე უფრო მოწყურებული, ყველაზე უფრო გაწვრთნილი და ყველაზე უფრო [illegible] თავის [illegible] და თავის [illegible] და თავისუფლების დამყარების საქმეში. ჩვენ [illegible] კმაყოფილნი ვართ იმ გარემოებით, რომ [illegible], რომელმაც პირველმა შეჰქმნა საქმის [illegible] ჩვენს ქვეყანაში და [illegible]".

[illegible]: „ჩვენი [illegible]—[illegible] და [illegible]. [illegible], რომ ჩვენ [illegible] და [illegible], რაც კი შეგვიძლია".

[illegible], რომ საქმე უკვე [illegible] [illegible]. მართალია, [illegible] და [illegible], ინგლისელები შეპირდნენ [illegible] „[illegible]", მაგრამ როგორც ქვემოთ დავინახავთ, [illegible] შეეშინდათ მოეთხოვნათ თავის ახალ ბატონებისაგან გადაჭრილი ფასი. არ უნდოდათ მათი გაჯავრება და [illegible]. ისინი დათანხმდნენ თავისი სული მიეყიდათ იმპერიალისტურ [illegible], [illegible] ისინი გამარჯვებულთა [illegible].

აქ მოყვანილ დოკუმენტის დაწვრილებით გარჩევა შემდეგისთვის.

ა. [illegible].

პარტიული ცხოვრება

საქ. კომპარტიის ცენტრ. კომიტეტის პლენუმის დადგენილებით (22 ოქტომბერს) პარტიული ყრილობა მოწვეულ უნდა იქნეს ამა წლის 1 დეკემბერს. შემუშავებულია სიეზდის დღის წესრიგი, წარმომადგენლობის ნორმა. არჩეულია საორგანიზაციო კომისია 5 ამხანაგის შემადგენლობით. დაწვრილებითი—ცეკას ცირკულიარში იქნება გამოცხადებული ამ დღეებში.

პანკისის რაიონი

(თიანეთის მაზრა).

11 ოქტომბერს რაი-პარტკომის ინიციატივით შესდგა რაიონის ყველა კომ. იაჩეიკის მდივანთა თათბირი. დღის წესრიგი იყო შემდეგი: 1) მოხსენება საერთაშორისო პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და კომუნისტური პარტიის ტაქტიკაზე; 2) პარტიული დისციპლინა; 3) მოხსენება ადგილებიდან.

პირველ საკითხის შესახებ ვრცელ მოხსენება გააკეთა ამხ. [illegible] ცინცაძემ, რომელმაც თავის მოხსენებაში ხაზი გაუსვა კაპიტალისტური წეს-წყობილების უკანასკნელ წუთებს, „მსოფლიო მუშათა კლასის მასიურ გამოსვლებს, გაერთიანებას ერთ მთლიან საერთაშორისო მუშათა კლასის რევოლუციონურ მაშტაბში, მესამე ინტერნაციონალის გარშემო. აქედან ამხ. ცინცაძე გადადის რუსეთის შინაურ მდგომარეობაზე, აღნიშნავს იმ ზომებს, რომელიც მიღებულია საბჭოთა მთავრობის მიერ [illegible]. მოხსენების შემდეგ მიღებულ იქნა სათანადო რეზოლუცია.

მეორე პარტიულ დისციპლინის შესახებ მოხსენება გააკეთა ამხ. [illegible]. კრებამ მოისმინა და გაითვალისწინა [illegible] ზოგიერთ ამხანაგების მიმართ.

ამის შემდეგ იყო მოხსენებები ადგილებიდან. [illegible] მდივანმა [illegible] მოახსენა, რომ [illegible] [illegible] [illegible] ინციდენტის ლიკვიდაცია. სოფელ [illegible] [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible] [illegible] პასუხისმგებელ [illegible], რომ [illegible] და [illegible].

მოხსენება კრებამ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible] [illegible] რევოლუციას, [illegible].

[illegible].

წარმოებიდან პროფკავშირებში

ს. პ. ქ. ს. აღმასრულებელ კომიტეტში.

ოქტომბრის 9-ს, შესდგა მეორე გაფართოებული სხდომა ს. პ. ქ. ს. აღმასრულებელ კომიტეტისა პროფკავშირთა რაიონულ საბჭოსა და სამაზრო პროფესიონალურ ბიუროს წარმომადგენლებთან ერთად.

მოხსენებით პრეზიდიუმის მოქმედების შესახებ გამოვიდა ამხ. [illegible]. მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ აღმასრულებელ კომიტეტის პირველ სხდომის შემდეგ პრეზიდიუმის [illegible] სამუშაოდ იყო [illegible], მათი [illegible] შექმნა, [illegible] კავშირისა, რომელიც [illegible] გამო, [illegible] მონათესავე კავშირების გაერთიანება და ამგვარად, კავშირთა რიცხვის შემცირება. 22-დან [illegible] 19. პრეზიდიუმმა [illegible] ორგანიზაციების სტრუქტურაზე.

[illegible] რაიონული გაერთიანებანი, ვინაიდან მათ ფაქტიურად ვერ მიაღწიეს თავის მიზნებს. სამაზრო პროფბიუროებს, ტერიტორიალურისა და სხვა მიზეზების გამო არ ჰქონდათ და ვერც შეიძლოთ კავშირის გაბმა რაიონული პროფსაბჭოებთან, დატოვებულია მხოლოდ ორი კავშირთა შორისი გაერთიანება-ავტონომიური აჭარა და აფხაზეთი. მორიგ მიზანს წარმოადგენს სამაზრო ცენტრების შექმნა სამაზრო კონფერენციათა მოწვევის საშუალებით, რომელთა დასრულების შემდეგ მოწვეულ იქნება პროფკავშირთა საქართველოს ყრილობა.

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობა, მუშაკთა [illegible] გამო, მცირე იყო. შემდეგ [illegible] ს. პ. ქ. ს. ყველა განყოფილებათა მოქმედების მოკლე მიმოხილვაზე. პრეზიდიუმის მოხსენების შემდეგ განყოფილებების მოქმედების შესახებ მოხსენებებით გამოდიან ს. პ. ქ. ს. ყველა განყოფილებათა გამგენი.

ორგანიზაციულ ინსტრუქტორული განყოფილება.

აგვისტოს 10-დან სექტემბრის 30-მდე განყოფილების მიერ შესრულებულია, [illegible] ცალკე პროფწარმოებითი კავშირებისა, ყრილობისა მოწყობის საქმეები, რომელზედაც ადგილობრივ ორგანიზაციის [illegible] პროფესიონალურ წარმოებით [illegible] საკითხებთან ერთად, [illegible] ორგანიზაციული ხასიათის საკითხებიც. ამ საკითხებისათვის განყოფილებას ყრილობაზე ჰქონდა თავისი მომხსენებლები. [illegible] 17 ყრილობა, [illegible], [illegible], საბჭოთა [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], კომუნალურ მეურნეობის მუშაკთა, [illegible], სახალხო კავშირისა და [illegible].

თანახმად ს. პ. ქ. ს. პრეზიდიუმის დადგენილებისა, განყოფილებამ, [illegible] გაერთიანება, [illegible] [illegible]. [illegible] განყოფილებამ შეიმუშავა კავშირთა შორისი ორგანიზაციული სქემა, რომლითაც უქმდებიან რაიონული პროფსაბჭოები და მათ ადგილზე ეწყობა სამაზრო პროფბიურო, თანახმად რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ დაყოფისა.

ახალ სქემის გამომუშავების დროის, განყოფილება ხელმძღვანელობდა ადმინისტრატიულ დაყოფით იმ შემთხვევაში, როდესაც შეუძლებელი ხდებოდა წარმოებითი ნიშნებით ხელმძღვანელობა. სქემის მიხედვით [illegible] 14 ადმინისტრატიული დაყოფა. [illegible] ერთ წარმოებითი გაერთიანებაში. რაც შეეხება აჭარასა და აფხაზეთს, უკანასკნელნი თანახმად ახალ სქემისა გამოყოფილნი არიან დამოუკიდებელ საბჭოებათ, რომლებიც ავტონომიურ საფუძველზის მიხედვით უერთდებიან ს. პ. ქ. ს.

ყველა პროფწარმოებითი გაერთიანებანი, განაწილებულნი არიან 5 პასუხისმგებელ ინსტრუქტორთა შორის, რომელთა მორიგ მიზანს შეადგენს ადგილების მომზადება სამაზრო კონფერენციების მოწვევისათვის. კავშირთა ცენტრალურ გამგეობას ინსტრუქტორებს აძლევს 2 ინსტრუქტორი.

საანგარიშო პერიოდში განყოფილებამ გამოუშვა 2 ცირკულიარი: პროფმუშაკთა გადაჯგუფებაზე [illegible] და კავშირთა ადგილობრივ გამგეობის რ. ს. ფ. ს. რ. ცენტრალურ გამგეობასთან დამოკიდებულების წესის შესახებ.

განყოფილებას ჰქონდა 4 სხდომა. ამ სხდომებზე გარჩეულ იქნენ საორგანიზაციო და ტექნიკური ხასიათის საკითხები.

სტატისტიკური განყოფილება. განყოფილების მთავარი ყურადღება მიქცეული იყო ქალაქ თბილისის ცალკე კავშირების შეკავშირებაზე [illegible]. გამოკვლეულია 10 კავშირი, რომლებშიაც ირიცხება სულ 13,341 კაცი (სულ თბილისში ირიცხება 45,000 კაცამდე). [illegible] ყველა კავშირებში [illegible], [illegible]. დამუშავებულია მასალა ქალაქ ბათუმისა. ბათუმში არსებობს 18 წარმოების კავშირი, რომლებშიაც შედის 298 წარმოება, აქედან 149 გაერთიანებულია. 149 [illegible] წარმოებაში კავშირი აერთიანებს 9,767 კაცს. აქედან ცალკე [illegible] 1,128 და 8,639 წარმოებებში [illegible]. ქალაქში წარმოებები [illegible], მუშების საშუალო რიცხვი ყველა წარმოებებში—26,1. [illegible] და [illegible] პროფსტატისტიკის №.

ეკონომიური განყოფილება. განყოფილებამ შეასრულა დიდი საორგანიზაციო სამუშაო, ხოლო კავშირების შიგნით მუშაკთა უყოლობის გამო, ეკონომიური განყოფილება ორგანიზაციულად სუსტია. ეკონომიური განყოფილების მიერ შემუშავებულია და დამტკიცებულია დებულებები ეკონომიურ განყოფილებათა ადგილობრივად მოწყობის და სამეურნეო ორგანოებთან მათი ურთიერთ დამოკიდებულების შესახებ. ცენტრში მუშაობა გამოიხატებოდა მოხსენებებში ყრილობებზე და მრეწველობის საერთო ძალის [illegible]. ამასთან დაკავშირებით კავშირთა გაერთიანება სწარმოებს განყოფილების თაოსნობით და მის უახლოეს მონაწილეობით. წარმოებითი კავშირების გაერთიანებას და ს. მ. დ. ს. ყრილობასთან დაკავშირებით [illegible] საკითხი თვით ს. მ. დ. ს. სტრუქტურის გარდაქმნისა. და ამ მუშაობაში განყოფილება იღებს მხურვალე მონაწილეობას. [illegible] გამოცოცხლების და საერთო ეკონომიური პოლიტიკის შეცვლის გამო [illegible] მოწვევა მჭიდროთ მთელი რიგ თათბირებისა, რომლებზედაც არკვევდნენ მიმდინარე მუშაობას. განყოფილების მუშაობა იყო დაკავშირებული საფაბრიკო-საწარმოო განყოფილების მუშაობასთან და უკანასკნელ სხდომაზე ამ ორ განყოფილების [illegible] და [illegible] [illegible].

[illegible] და [illegible] [illegible].

[illegible] განყოფილება. [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible]. [illegible] 70 [illegible], რომლებზედაც [illegible] ქ. თბილისის ყველა [illegible]. ყველა კავშირება [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] და [illegible] საკითხი [illegible]: [illegible] ცენტრალურ [illegible], და [illegible] [illegible]. [illegible] და [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] მუშების ხელფასის [illegible]. [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible], [illegible] [illegible].

პროვინციაში

რგანის თემი

რგანის თემი შესდგება [illegible] 375 კომლისაგან. აქ არსებობს რამდენიმე წელია სამკითხველო და [illegible] საზოგადოებას და [illegible]. ორ წელზე მეტია, რაც დაარსდა ადგილობრივი [illegible], რომელშიაც შედიოდა 35 წევრამდე. [illegible] სახალხო სახლის [illegible], როგორც [illegible] [illegible], [illegible] უნდა ითქვას, რომ [illegible] და [illegible].

6 წელია, რაც რგანში მოქმედებს მომხმარებელთა საზოგადოება „[illegible]". ეს კოოპერატივი [illegible] ცუდ პირობებში. ამა წლის 21 სექტემბერს მოხდა [illegible] საზოგადოების წევრთა საზოგადო კრება [illegible] თავმჯდომარეობით და [illegible] მდივნობით. დღის წესრიგი იყო: 1) მოხსენება გამგეობისა, ინსტრუქტორისა და სარევიზიო კომისიისა, 2) [illegible] და 3) მიმდინარე კითხვები. გამგეობის სახელით მოხსენება [illegible], რომელმაც აღნიშნა, რომ [illegible] კრიზისის და სხვა [illegible] მიზეზებისა, კოოპერატივის გამგეობამ [illegible] ამა წლის 1 მაისიდან 1 სექტემბრამდე 47 მილიონი მანეთის საქონელი და [illegible] 50 [illegible]. გამგეობის შემდეგ მოხსენება გააკეთა [illegible] კავშირის ინსტრუქტორმა [illegible], რომელმაც აღნიშნა საერთო კრიზისი კოოპერატივების ამ ხანაში და [illegible], რომელზედაც სთქვა, რომ სხვა კოოპერატივებთან შედარებით უკეთეს პირობებში იმყოფება. საერთოდ [illegible] და გამგეობის [illegible], სარევიზიო კომისიის და გამგეობის შორის მომხდარ უთანხმოებაზე სთქვა, რომ არის დეფექტები, მაგრამ არც ისეთი, რომ [illegible], რომ გამგეობამ მისი აზრით [illegible] თავის ადგილზე დარჩენით. სარევიზიო კომისიის სახელით წერილობითი მოხსენება [illegible] ამავე კომისიის წევრმა ს. [illegible], რომელმაც ბრალი დასდო გამგეობას [illegible], [illegible] და სხვა. [illegible], რომ მათი აზრით გამგეობის მიერ [illegible] მოქმედება არ არის [illegible], მაგრამ გამოცვლა კი აუცილებელია.

მოხსენებების შემდეგ გაიმართა კამათი და [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible], რომ [illegible] [illegible], რაც [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible], რომ [illegible] [illegible]. [illegible] და [illegible] [illegible]: 1) [illegible], 2) [illegible] და [illegible]. [illegible] 1) [illegible] და 2) [illegible]. [illegible] [illegible] ერთად.

ა. [illegible].

გურია

გურიას შიმშილი მოელის. შეიძლება ეს სიტყვები ზედმეტი [illegible] ეჩვენოს, მაგრამ, სამწუხაროდ, ეს მწარე სინამდვილეა. ის [illegible] ([illegible] გურიის) და მის [illegible], [illegible] დღეს [illegible].

[illegible] [illegible] და [illegible] [illegible].

გურიის ის ნაწილი, რომელიც [illegible] სიმინდს აწვდიდა საქართველოს სხვა მოუსავლიან კუთხეებს, დღეს ისეთ მდგომარეობაშია, რომ თვით არ აქვს იმედი თავის გამოკვებისა.

დღეს ერთად ერთი გამოსავალი გურიის გლეხობისათვის არის პურის დათესვა. გურიაში საკმაოდ არის ისეთი ადგილები, სადაც [illegible] და პურის ([illegible]) მოსავალს მისცემს მშრომელს, ხოლო საჭიროა სათესლე პურის მიწოდება, საჭიროა [illegible] ხელმძღვანელი ამ საქმის [illegible]. ჩემის აზრით ადგილობრივ ორგანიზაციები სათანადო სიფხიზლით უნდა მოეკიდონ ამ საკითხს და ყველა ადგილობრივმა ხალხისათვის გულშემატკივარმა პირებმა გაუწიონ ხელმძღვანელობა ხალხს ამ საქმეში. უნდა დროზედ აღძრულ იქმნას შუამდგომლობა უმაღლეს მთავრობასთან სათესლე პურის მიწოდების შესახებ. წინააღმდეგ შემთხვევაში გურიას სიმშილი მოელის.

ა. ბ.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

დადგენილება № 84

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. რევოლუციონურ კომიტეტისა.

შეპყრობილ პირთა დასამწყვდევ ადგილებში მიღების წესის შესახებ.

შეპყრობილ პირთა დასამწყვდევ ადგილებში მიღების წესის დასამყარებლად და იმ შემთხვევათა მოსასპობად, რომ დატუსაღება არა ხდებოდეს თვინიერ საქმიო საბუთისა და საბაბისა, შემოღებულ იქნეს დატუსაღების შემდეგი წესი:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ყოველი დაწესებულება ან ხელისუფალი, შეპყრობილ პირთა დასამწყვდევ ადგილის წარდგენასთან ერთად, ვალდებულია გაუგზავნოს მას ასლი დადგენილებისა მათი დაპატიმრების თაობაზე. უამისოდ ვინმეს მიღება სატუსაღოში დასამწყვდევად აკრძალულია.

2. დადგენილებაში დაპატიმრების შესახებ სიზუსტით უნდა იყოს აღნიშნული:

ა) ვის და როდის დაუდგენია იგი;

ბ) დაპატიმრებულის სახელი, მამის სახელი და გვარი;

გ) დანაშაული, რომლის ბრალი ანუ [illegible] ედება შეპყრობილს.

დ) დაპატიმრების საფუძველი;

დადგენილება ხელმოწერილი უნდა იქნეს დაწესებულების სათავეში მდგომის ან იმ პირის მიერ, ვისაც საამისოდ რწმუნებული იქნება.

3. ამ დადგენილების პირველ მუხლში აღნიშნული დადგენილების გარეშე სატუსაღოში მიღებული [illegible] პირის მიღებისათვის სატუსაღოს უფროსი სისხლის სამართლით პასუხს აგებს, და [illegible] სამართალში მიცემულ იქნეს.

4. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს ს. ს. რ. რევოლუციონური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ს. ქავთარაძე.

რევკომის მდივანი ალ. [illegible].

1921 წ. ოქტომბრის 25.

თბილისი-სასახლე.

დადგენილება № 85.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. რევოლუციონურ კომიტეტისა. საპატიმროთა კულტურულ-განმანათლებელ მუშაობის განათლების სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში გადაცემის შესახებ.

1. საპატიმროებში სწავლა-განათლების წარმოებისათვის საერთო ხელმძღვანელობა ეკუთვნის განათლების სახალხო კომისარიატს.

2. საპატიმროთა სკოლებს პროგრამებს შეიმუშავებს სახალხო განათლების სკოლის გარეშე ადგილობრივი ქვე-განყოფილება კოლეგიასთან ერთად, ხოლო სადაც კოლეგია არ არის, საპატიმროს გამგესთან ერთად.

3. საპატიმროებში წიგნთ საცავების, [illegible], ლექციების, [illegible] და სხვ. მოწყობა საქმის საერთო ხელმძღვანელობით ეკუთვნის სახალხო განათლების სკოლის გარეშე ქვე-განყოფილებას.

4. საპატიმროთა სკოლების მასწავლებლები დაინიშნებიან იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დამსჯელ-გამასწორებელ განყოფილების მიერ იმ პირთაგან, რომელთაც სახალხო განათლების სკოლის გარეშე ქვე-განყოფილება რეკომენდაციას გაუწევს.

5. საპატიმროთა მასწავლებლების დათხოვნა ხდება იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დამსჯელ-გამასწორებელ განყოფილების მიერ, როგორც თავისი ინიციატივით, ისე საპატიმროთა კოლეგიის წარდგენით.

6. საპატიმროებში პედაგოგიური მოღვაწეობა შეთანხმებულ უნდა იქნეს პენიტენციარულ რეჟიმის სხვადასხვა სახეებთან საპატიმროთა დებულებისა და იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დამსჯელ-გამასწორებელ განყოფილების ცირკულიარების მიხედვით.

7. სკოლების, წიგნთ საცავების და სხვა კულტურულ-განმანათლებელ მიზნებისათვის საჭირო თანხებს გაიღებს განათლების სახალხო კომისარიატი.

8. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს ს. ს. რ. რევოლუციური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ს. ქავთარაძე.

რევოლუციური კომიტეტის მდივანი ალ. [illegible].

1921 წ. ოქტომბრის 25.

თბილისი-სასახლე.

დეკრეტი № 86.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. რევოლუციონურ კომიტეტისა.

საპატიმროებთან არსებულ ყველა სამკურნალო დაწესებულებათა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში გადაცემის შესახებ.

1. საპატიმროების მთელი სამკურნალო-სასანიტარო ნაწილი გადადის ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში, სადაც სამკურნალო განყოფილებასთან არსდება საპატიმროთა სამკურნალო-სასანიტარო ქვე-განყოფილება.

2. ქვეგანყოფილების გამგე ექიმს დანიშნავს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი, სამკურნალო სასანიტარო ნაწილის გამგის მიერ წარდგენით, იუსტიციის სახალხო კომისართან შეთანხმებით.

3. საპატიმროთა სამკურნალო-სასანიტარო ნაწილის კრედიტები, როგორც შტატისა, აგრეთვე სამეურნეო ნაწილისათვის უნდა იქნეს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში.

4. აღნიშნულ დაწესებულებათა გამგეობის წესი, მათი შინაგანი განრიგება განისაზღვრება განსაკუთრებული ინსტრუქციით, რომელსაც გამოსცემს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი იუსტიციის სახალხო კომისართან შეთანხმებით.

5. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს ს. ს. რ. რევოლუციონური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ს. ქავთარაძე.

რევოლუციური კომიტეტის მდივანი ალ. [illegible].

1921 წ. ოქტომბრის 25.

თბილისი-სასახლე.

დეკრეტი № 87.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლუციონურ კომიტეტისა შრომის მაზრის და რაიონის განყოფილებათა დაარსების შესახებ.

მაზრის, რაიონის და თემის რევოლუციური კომიტეტების დროებით დებულების შესახებ ამა წლის აპრილის 15-ს თარიღით და 23 №-ით, გამოქვეყნებული დეკრეტის 7 პარაგრაფის დასამატებლად და შესაცვლელად, საქართველოს რევოლუციური კომიტეტი ადგენს:

1. რათა შრომის სახალხო კომისარიატს საშუალება ჰქონდეს სათანადო გეგმის და მიმდევრობით განახორციელოს შრომა-ხელის აღრიცხვა, განაწილება, გადანაწილება, მობილიზაცია და შრომის დაცვის მიზნით,—ყოველ სამაზრო რევოლუციონურ კომიტეტთან არსდება შრომის სამაზრო განყოფილება, ხოლო სარაიონო რევოლუციურ კომიტეტთან,—საჭიროების დაკვალად,—შრომის სარაიონო განყოფილება; სამაზრო განყოფილება ექვემდებარება უშუალოდ შრომის სახალხო კომისარიატს, სარაიონო განყოფილება-კი შრომის სათანადო სამაზრო განყოფილებას.

შენიშვნა 1. შრომის სარაიონო განყოფილება შეიძლება მოეწყოს მხოლოდ შრომის სახალხო კომისარიატის განსაკუთრებულის განკარგულებით ყოველი შემთხვევისათვის ცალკე.

შენიშვნა 2. დროებით, ვიდრე საბოლოოდ მოეწყობოდეს მაზრებში შრომის განყოფილებანი, მოვალეობა მათი გამგებლობისა და ორგანიზაციისა დაეკისროს შრომის ადგილობრივ ინსპექტორს.

2. დაევალოს შრომის სახალხო კომისარიატს შეიმუშაოს სათანადო დებულება და ინსტრუქციები შრომის სამაზრო და სარაიონო განყოფილებათა უფლებისა და მოქმედების შესახებ.

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის რევოლუციონური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ს. ქავთარაძე.

შრომის სახალხო კომისარი ლ. დუმბაძე.

რევოლუციონური კომიტეტის მდივანი ალ. [illegible].

1921 წ. ოქტომბრის 25.

თბილისი-სასახლე.

ქ. თბილისში [illegible] მობილიზაციის შესახებ.

მობილიზაციით ვაცხადებთ [illegible] გამოცხადების უკანასკნელი ვადა არის 1-ლი ნოემბერი. შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ 20 ამა ოქტომბერს გამოქვეყნებულ დადგენილების თანახმად, ვალდებულნი არიან გამოცხადდნენ ყველა [illegible]: 1. რომელნიც ამ ჟამად მუშაობენ კერძო წარმოება-დაწესებულებებში, 2. რომელნიც მსახურობენ სახელმწიფო დაწესებულება-წარმოებებში არა თავის სპეციალობაზე და 3)—ყველა, დადგენილებაში ნაჩვენებ კატეგორიის უმუშევარნი.

გამოუცხადებლობა ჩაითვლება შრომის დეზერტირობად და ის პირნი, რომელნიც არ გამოცხადდებიან, გადაცემულ იქმნებიან დეზერტირობასთან მებრძოლ კომისიის განკარგულებაში.

უნდა გამოცხადდნენ შრომის სახალხო კომისარიატის [illegible] განყოფილებაში (ყოფ. შრომის ბირჟა) მადათოვის ქუჩაზე № 11. განთავისუფლების შესახებ შუამდგომლობანი მიიღებიან შრომის სახ. კომისარიატთან არსებულ ცენტრალურ კომისიაში, მხოლოდ სამობილიზაციო ბარათების შევსებისა და რეგისტრაციის შემდეგ.

შრომის სახალხო კომისარიატის სამობილიზაციო განყოფილება.

— საქ. კომპარტიის თბილისის კომიტეტი—რუსთაველის პრ., 22 ტელ. 5—74.

— 1-ლი რაიონის ბიურო—ჩერქეზიშვილის ქ. 136. თეატრი „ნაძალადევი" ტელ. 1—33.

— მე-2-რე რაიონის ბიურო—მიხეილის ქ. № 87. ტელ. 5—69.

— მე-3-მე რაიონის ბიურო—[illegible]. 5—58.

— მე-4-ე რაიონის ბიურო—[illegible] ქ. 29 „მუშათა კლუბის" შენობაში. 9—52.

— მე-5-ე რაიონის ბიურო—[illegible].

— საქ. ახალგ. კომუნისტურ კავშირის ცეკა—რუსთაველის პრ. 22.

სარედაქციო კოლეგია.

განცხადებანი

განცხადებანი მიიღება მხოლოდ ნაშუადღევს 2 საათამდის.